

Som en bil uden benzin

– om bibliotekets betydning

Biblioteksbøgerne har fået mere plads på Menighedsfakultetet. Men hvilken rolle spiller bogen egentlig i teologistudiet i en tid med adgang til alverdens viden via internettet? Lærerrådsformand lektor Asger Højlund afslører her sin smittende kærlighed til bøger



Asger Højlund

Lektor

At det ikke bare er fine ord, når vi siger, at biblioteket udgør hjertet på Menighedsfakultetet, fik vi bekræftet her i sommer, hvor alle bibliotekets 22.000 bind var pakket ned i flyttekasser, mens biblioteket undergik den store renovering. Det var noget underligt noget. Man stod der og skulle slå et ord op i leksikonet. Eller slå efter og se, hvordan det nu var, der stod hos den oldkirkelige forfatter. Eller hvad det nu var, Luther eller Barth eller Pannenberg sagde. Se det sort på hvidt og i sin sammenhæng og ikke bare sådan, som andre gengav det. Og så var det hele gemt væk i stablelvis af kasser, umuligt at komme til – det, som er så let og ligetil at komme til i det daglige.

Man kunne selvfølgelig sætte sig over på Det teologiske Fakultet. Eller bestille bogen på Statsbiblio-

teket. Men Det teologiske Fakultet har sine begrænsede åbningstider for outsiders som os – og hjem kan man ikke låne bøgerne. Og på Statsbiblioteket, som godt nok kun ligger et stenkast fra Menighedsfakultetet, skal man måske vente i uger, fordi bogen først skal skaffes hjem fra Det teologiske Bibliotek. Det hele bremses ned og går mere eller mindre i stå. Som en ellers velfungerende bil, der ikke kan køre, fordi der ikke er benzin.

PC'ERE OG PAPYRUSBLADE

Der er dem, der har bebudet, at med internettet ville bogen forsvinde. Nu er jeg måske ikke den rette til at bedømme det. Og internettet har da også revolutioneret mulighederne for hurtigt at orientere sig om mange ting. Men bogen er nu næppe sådan at slå af marken. Computerprogrammerne kommer og går. Og pludselig er der ting, ens program ikke mere er i stand til at læse, eller som man ikke kan finde via nettet. Der er dem, der siger, at ting på computere har lige så kort levetid, som det der i oldtiden stod på de skrøbelige papyrusblade, der måtte afskrives inden for 25 år, hvis det ikke skulle gå tabt.

KØD OG BLOD

Men inde på biblioteket står bogen der. Den forsvinder ikke bare. Gamle bøger og nye bøger. Bøger fra Jesu tid og før det (ganske vist i en moderne iklædning og ikke på ruller). Stribevis af bøger af personer fra oldkirken, som man måske har læst om i kirkehistorien. Her kan man træde lige ind i deres tanker – selv om det unægteligt også kan være besværligt at tyde sprog og skrift. Man kan følge kirkens tro op gennem historien, ikke bare ved at høre om den, men ved så at sige at være der. Det samme med middelalderen. Og Luther. Man behøver ikke at nøjes med det sædvanlige udvalg af de mest populære ting af Luther. Det står der alt sammen, meter efter meter. Man kan komme ud i alle kroge. Få alle nuancer og krusninger med. Så det hele får kød og blod. Og det samme med det mærkelige geni, Søren Kierkegaard, i den flotte nye udgave i indtil videre 31 store bind (inklusive kommentarer), hvor man nu også kan komme rigtig tæt på ham selv via de mange bind med hans dagbøger. Det som kun de færreste af os har råd til at have stående hos os selv. Nogle steder i landet står



Og lige pludselig er han eller hun der, studenten eller læreren, på jagt efter at vide mere og forstå bedre. Og tager bogen ned fra hylden. Og begynder at bladre, og må sætte sig ned ved det nærmeste bord, for dette lyder jo rigtig godt. Overrasket over, at noget så gammelt, eller noget så ukendt, kan ramme så præcist

det samlet. Menighedsfakultetets bibliotek er et af dem. Og det ligger lige her inde ved siden af!

HVISKET OG TISKET

Det kan godt være, at der er mange af bøgerne, der står der år efter år uden at blive åbnet. Og man kan tænke: hvorfor smider vi dem da ikke bare ud - sådan som der da også var en, der bemærkede, da vi var ved at stille bøgerne op efter reoveringen. Men det gør man jo ikke. De rummer en verden, som måske ikke bliver opdaget af alle og enhver, men som bare står der og venter. Og lige pludselig er han eller hun der, studenten eller læreren, på jagt efter at vide mere og forstå bedre. Og tager bogen ned fra hylden. Og begynder at bladre, og må sætte sig ned ved det nærmeste bord, for dette lyder jo rigtig godt. Overrasket over, at noget så gammelt, eller noget så ukendt, kan ramme så præcist.

Det er måske ikke så tit vi tænker på det. Men et bibliotek er som et helt menneskehav. På overfladen er der helt stille. Men dykker man ned i det, begynder man at kunne fornemme, hvordan der bliver hvisket og tisket fra alle sider. Og efterhånden træder der skikkelser frem,

som man aldrig har mødt, hverken på Menighedsfakultetet eller i den kirke eller forsamling, man kommer i, eller i Danmark i det hele taget, men som det i allerhøjeste grad er værd at lytte til. Man bekræftes. Lærer nyt. Får noget at tænke over.

FEMTE KOLONNE

Ikke så mærkeligt, at biblioteker engang blev betragtet som noget farligt noget. Med afdelinger som kun nogle få kunne få adgang til. Det var bl.a. det, den kendte roman *Rosens navn* handlede om. Og ikke så mærkeligt, at man nogle steder har brændt bøger på bål eller forsøgt at holde dem ude, som man jo stadig gør nogle steder med bøgernes bog. Der ved man godt noget om bøgernes kraft, at de kan virke som en femte kolonne som, uden at der bliver lagt mærke til det, kan udvirke en hel masse. Mærkeligt, at vi, som er så tæt forbundet med en bog, at vi sommetider beskyldes for at leve af den, har så let ved at glemme det.

Det er ikke nødvendigvis alle, der skal læse mange og tykke bøger. Gaverne og funktionerne er og bliver forskellige. Jeg kan på sin vis godt forstå de mennesker, der ikke lod sig imponere af den nye præst,

der var så stolt af sine mange bøger - for det havde deres gamle præst jo slet ikke haft behov for; han var allerede udlært. Bøger læser man ikke for at kunne prale. Bøger læser man bl.a. for engang imellem at møde noget andet end sig selv og sine egne tanker eller ens allernærmeste omgangskreds' tanker. Bøger læser man ikke først og fremmest for at blive klogere, selv om det bestemt også er godt at tage med. Bøger læser man for at blive visere. Bøger læser man for at få syn for andre. Og dermed blive ført ud af den skure, man ellers let kommer til at sidde fast i, og måske gå i stå i.

FORÆRINGER - STOR HJÆLP

Det er bl.a. derfor, vi har de mange bøger på MF. Et uundværligt redskab, selv om nogle af dem måske kommer til at ligge nogle år. En langtidsinvestering, som ikke syner af meget, men som kan blive anledning til indsigter og en menneskelig og kristelig udvikling hos studenterne, som vi lærere kun kan stå som tilskuere til og i bedste fald kan håbe at blive håndlangere for.

Det er dyrt at købe bøger til MF's bibliotek - en halv lærerløn om året. Og så er det endda langt fra alle ønsker, der kan opfyldes. Det er derfor også en stor hjælp, når der kommer en melding om, at der er en, der vil forære sit private bibliotek til os. Som det skete i løbet af sidste efterår og vinter, da oldkirke- og Augustinekspernten, Helge Haystrup, gav os mulighed for at købe store dele af sin samling for et symbolsk beløb. Først og fremmest er der huller, der bliver fyldt ud, sommetider med bøger, man ikke mere kan få fat i. Men ud over det bliver der også - ved salg af dubletter af bøger, vi allerede ejer - penge til nye bogindkøb, og mulighed for både os lærere og studenter til at få den pågældende bog ind at stå på vore egne hylder.

